

ARTUR MAS

Una revisió necessària

Des del restabliment de la democràcia, durant els dos decennis darrers, Catalunya ha experimentat un canvi substancial i irrefutable, per poc que un observador projecti una mirada objectiva sobre l'evolució d'aquest període. Aquesta transformació del país ha afectat tant el fons com la forma. El fons, perquè aquest període ha significat la recuperació i la normalització de les institucions pròpies, és a dir, més autogovern per a Catalunya. La forma, perquè en els anys vuitanta i noranta hi ha hagut un salt qualitatiu importantíssim i tangible pel que fa a les infraestructures que vertebraven el territori, al model sanitari, al model educatiu, al model policial i al model de la societat de benestar, per citar-ne alguns camps concrets.

Alguns poden objectar que aquesta transformació, que el canvi que ha operat el país, és insuficient, ja que hi continua havent problemes no resolts. Estic bàsicament d'acord amb aquest tipus d'objecció, hi ha molta feina per fer, val a dir que Catalunya té problemes pendents als quals se n'afegeixen de nous, com també s'hi sumen nous reptes de futur.

Cal dir que per continuar resolent vells problemes i poder abordar amb garanties la nova cruïlla, amb la mateixa capacitat de transformació, és necessari que la Generalitat revisi una de les seves peces clau: el finançament.

El finançament de la Generalitat, parlant amb una perspectiva històrica, és nítidament insuficient per dur a terme el model de país que volem. Els successius acords de finançament que s'han anat produint en el marc de la Comissió de Política Fiscal i Financera ofereixen un balanç que no ha estat a l'alçada, ni ho està, del que una societat moderna i ambiciosa com la catalana requereix.

Tot i que en els dos darrers acords de finançament s'han introduït millores innovadores –primer amb la introducció de la participació, per part de la Generalitat, del 15 % de l'IRPF i, després, amb l'ampliació del tram fins al 30%, així com la capacitat normativa–, el saldo, tot i ser positiu, segueix massa estret. La realitat fiscal de Catalunya és que si estudiem el període esmen-

tat ens trobem que la balança fiscal –és a dir, la diferència entre la globalitat dels impostos pagats pels catalans i el conjunt de la despesa pública efectuada a Catalunya per l'estat, presenta un dèficit d'entre 700.000 i 1,2 bilions de pessetes anuals, segons quina sigui la conjuntura econòmica.

Sovint, quan parlem d'aquesta realitat fiscal, aquells que sistemàticament s'han oposat des del govern o l'oposició de l'estat a qualsevol millora del finançament, ens acusen immediatament de practicar la insolidaritat respecte a la resta de l'estat. Res més lluny de la veritat, tants anys de balances fiscals negatives proven tot el contrari. Es més, nosaltres hem defensat que Catalunya pagui per habitant per sobre de la mitjana estatal, fet que entra dins els paràmetres assumibles. El que ja no es pot assumir és que la mitjana que

es rep per habitant sigui inferior –sumant-ho tot– a la que reben els habitants de la resta de l'estat. La frontera entre la solidaritat com a concepte fiscal i allò que no és sensat ni just es concreta precisament en aquest punt.

En aquest sentit, des del govern de la Generalitat i des de CiU, defensem la necessitat d'un pacte fiscal entre Catalunya i l'estat que ens permeti albirar el futur amb la normalitat que qualsevol nació necessita. Som conscients que l'actual

marc de finançament serà vigent fins a l'any 2001, però també som conscients que el 2001 caldrà fer una revisió en profunditat dels conceptes que fins ara s'han utilitzat.

Tenim la ferma voluntat, durant els propers mesos, d'exposar amb claredat el eixos i els punts concrets que componen el pacte fiscal tal com nosaltres el concebem, però avanço alguns principis que el conformen: la Generalitat ha de participar en la globalitat del rendiment de tots els impostos generats en territori català, la Generalitat ha d'assumir les funcions recaptadores per la via del traspàs de l'Agència Tributària, i el volum del dèficit de la balança fiscal no ha de ser una hipoteca tan important per al model de país que estem fent. Tres principis per a tres conceptes: més corresponsabilitat fiscal, més sobirania fiscal i més justícia fiscal.

“Des del govern de la Generalitat i des de CiU, defensem la necessitat d'un pacte fiscal entre Catalunya i l'estat.”